

Zeeuwse Duotocht 2009: vier dagen kriskras door de Delta

Al dertig jaar is de Zeeuwse Duotocht een mooi evenement aan het einde van het seizoen. Als de dagen korter worden, het weer minder wordt en de herfst er aan komt, nog één keer stevig doorvaren. De Zeeuwse Duotocht is prestatietocht, puzzeltocht en zeilwedstrijd ineen. De start was op woensdag 23 september in de avond om 20:00 uur vanuit de haven van WV de Schelde in Vlissingen. Vier dagen later, op zondag, moesten de deelnemers weer voor 17:00 uur 's middags terug zijn. En in de tussentijd moest een groot aantal havens en vaarwegen in de Zeeuwse Delta zijn aangedaan tussen Breskens en Dordrecht. In totaal zo'n 200 mijl varen, uitsluitend onder zeil, kortom een pittige tocht.

Dit jaar wilden wij, Mathijs en Evert van de Vrie, graag meedoen met de Losbol. Een aantal jaren terug had de Losbol al eens een paar keer met wisselend succes meegevaren. De herinneringen daaraan waren goed, dus schreven we opnieuw in.

Op woensdagmiddag verzamelden de deelnemers zich bij de WV de Schelde. Kleine kastjes moesten worden geïnstalleerd, 'trackers', die voortdurend signalen uitzonden, zodat per internet kon worden gevolgd waar iedereen uithing. Na een speciaal geserveerd 'Duotocht menu' was de briefing om 19:00 uur, waarop de bestemmingen bekend werden gemaakt: Ellewoutsdijk, Bergsediepsluis, Strijensas, de Dorstman en het Spui om er een paar te noemen. De voorspellingen gaven voor de komende dagen weinig tot geen wind, dus het was maar de vraag of dat allemaal zou lukken. Eerst moest de puzzel van de optimale route worden opgelost: vertrekken door het kanaal naar Veere, over zee naar Stellendam, of direct de Westerschelde op, naar Breskens of Ellewoutsdijk.

Wij kozen ervoor om eerst naar Ellewoutsdijk te gaan. Daartoe startten we met 6 uur rust, want ieder etmaal moest minimaal 6 uur gerust worden, en daarna zou direct het tij meelopen. We vertrokken dus om 02:00 uur uit Vlissingen. De sluis door, de nacht in tussen alle lichten en schepen op de Westerschelde. Een mooi windje zorgde ervoor dat we nog wat te vroeg bij Ellewoutsdijk aankwamen en we vastliepen in de modder. Achter een anker gewacht op hoger water, waarna we een uur later onze eerste bestemming konden afvinken. Daarna door het kanaal door Zuid-Beveland de Oosterschelde op. Door een onhandige manoeuvre sloeg er een tros in de schroef, maar gelukkig kregen we hulp van collega Duotocht zeilers en kon de tros snel uit de schroef worden verwijderd.

Na de Bergse diepsluis was de Dortsman de volgende opgave. Middenin het tij staat er niet veel, maar net genoeg water op de drempel. De wind was NW, en dan is het allemaal kruisen in de toch wel smalle Dortsman. Zoiets doe je alleen als onderdeel van een prestatietocht, maar dan is het ook wel heel erg leuk als je met maar één keer vastlopen de Dortsman door komt. Daarna stak de wind op en met tij mee stoven we eerst langs Goes en Kats en daarna over Keeten, Krammer en Volkerak.

De eerste twee dagen is er een lekker windje en maken we veel mijlen.

Tegen de avond waren we in de buurt van Strijensas, maar met de komst van het donker viel ook de wind weg en de laatste mijl duurde nog erg lang, voordat we de haven binnen konden lopen. Na een eerste dag met 80 mijl varen vielen we behoorlijk vermoeid in slaap. Zes uur later, dit keer om 03:00 uur, ging de wekker alweer. Een heel zacht windje hielp ons naar de Dortse Kil. Daar mocht worden gemotord, net als op de Oude Maas, zodat we tegen zessen bij de ingang van het Spui waren. Daar moesten we weer zeilend verder. Eerst nog wat stroom tegen, maar gaandeweg met steeds meer stroom mee, kruisten we door het Spui. Op die paar mijl maak je heel wat slagen, maar het is spectaculair om tegelijkertijd langs de oevers gespoeld te worden door de sterk trekkende stroom. Vervolgens via Haringvliet, Volkerak, Krammer en Keeten weer terug naar de Oosterschelde. Ondertussen was het alweer donker en viel de wind bij de Zeelandbrug weer helemaal weg. Met kunst en vliegwerk lukte het zeilend de haven van Zierikzee in te komen, voor een tweede rustperiode, na deze keer zo'n 60 mijl varen.

Op zaterdag startten we pas laat in de middag, want Mathijs moest nog tussendoor in Maastricht z'n diploma in ontvangst nemen. Overdag had het nauwelijks gewaaid, maar we hadden geluk en net toen we startten stak er een windje op, zodat we heen en weer naar de Betonhaven konden en zelfs nog door naar Burghsluis, dat ook één van de bestemmingen was. Nog één keer rust, en dan nog een dag om over de Oosterschelde en het Veerse Meer te komen. Dat zou toch moeten kunnen lukken.

Om 04:00 uur (ja, ja, steeds later, het leek wel uitslapen!) vertrokken we uit Burghsluis. Er was mist, zodat we de haveningang nauwelijks zagen, maar gelukkig helpt dan moderne elektronica. Een mijltje verder op de Schelde trok de mist op en zweefden we met stroom mee in een heel zacht windje, onder duizenden sterren in het aardedonker, tussen de platen waarop de vogels zachtjes kwetterden. Dat zijn de fantastisch mooie Duotocht-momenten. Voor jezelf verzin je zoiets niet, maar in zo'n tocht, ben je toch maar mooi op dat moment op die plaats.

Tot aan de Zeelandbrug ging het lekker, maar daarna liet de wind het echt afweten. Het lukte ons om zonder vaart de Zandkreek in te spoelen, maar op het Veerse Meer is er geen stroom meer die je vooruit helpt. Dan maar roeien. Van een paar pikhaken en planken fabriceerden we peddels, zodat we de afstand Zandkreeksluis-Wolphaartsdijk in een uur of twee konden volbrengen. Het leverde ons meewarige blikken van menig medewater-sporter op.

Geen wind: roeien!

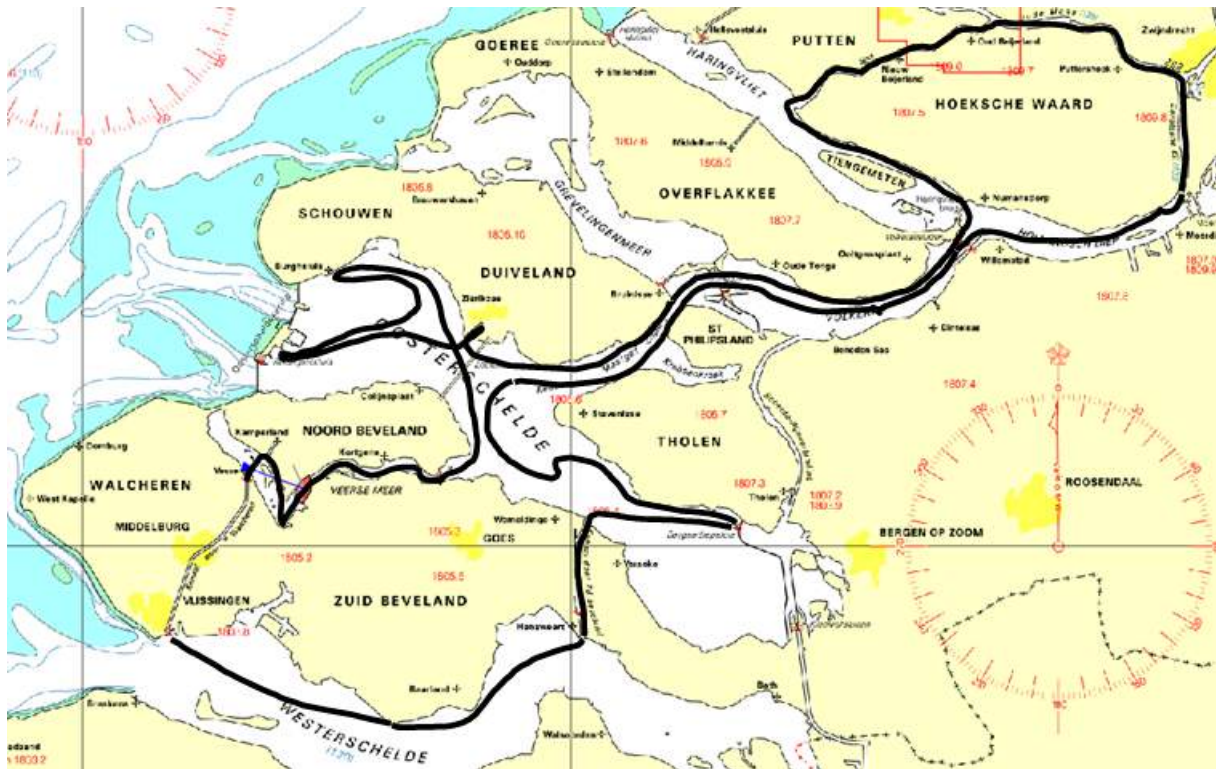
Er kwamen een paar heel kleine vlagjes en we dreven tot aan de Schelphoek, maar ondertussen liep het tegen twaalven en werd de tijd om nog te finishen wel erg krap. Plotsklaps was er wind, uit het Noorden, wind die duidelijk zou blijven staan. Genaker weg, genua erbij, zeilen! Ineens hadden we weer goede voortgang. Snel door het Schenge naar Oranjeplaat, dan nog de Vaargeul naar Kamperland door (hè, nog twee keer vastlopen, dat schiet niet op). Uiteindelijk draaien we om 16:00 uur het kanaal door Walcheren bij Veere in. Alle opdrachten hebben we voltooid, maar we komen niet meer op tijd terug in Vlissingen. We waren er vlakbij, maar we haalden het net niet, net als 23

anderen. Uiteindelijk is er maar één schip dat de tocht voltooit en zich winnaar Duotocht 2009 mag noemen. Een Duotocht vaar je niet zomaar uit.

Maar, niet getreurd, Duotocht zeilen is hartstikke leuk. Veel varen, lekker schipperen, dingen doen die anders nooit zou doen, maar wel veel voldoening geven. En bovendien was het weer fantastisch mooi. Zal het dat volgend jaar weer zijn? Of zal het dan ruig zijn, met wind en regen? We zullen het zien, want wij zullen er dan weer bij zijn.

Heel tevreden, ondanks gemiste finish.

Gevaren route: start in Vlissingen, via Wester- en Oosterschelde, rondom Hoeksche Waarde, via O'schelde terug tot Veere.